

जम्बू

जाम्बवं कफपित्तघ्नं ग्राहि वातकरं परम् ॥ च.सू. २७.२३४
Jambu is grahi, alleviates kapha, pitta and increases vata.

अत्यर्थं वातलं ग्राहि जाम्बवं कफपित्तजित् ॥ (सुश्रुत सू ४६ २६५)
It is grahi, highly increases vata and alleviates kapha and pitta.

जाम्बवं वातलं ग्राहि स्वाद्वम्लं कफवातजित् ।
हृत्कण्ठघर्षणं चान्यत् कषायं क्षुद्रजाम्बवम् ॥ (Dhn)
Jambava is svadu, amla in rasa, grahi in guna, increases vata, kapha vata
jit and hrt kantha gharshana.

The other variety of jambu is ksudra jambu which is kasaya in rasa.

जम्बूः कषायमधुराश्रमपित्तदाह
कण्ठार्तिशोषशमनी कृमिदोषहन्त्री ।
श्वसातिसारकफकासविनाशिनी च
विष्टम्भिनी भवति रोचन पाचनी च ॥

महाजम्बूरुष्णा सभधुरकषाया श्रमहरा
निरस्यत्यास्यस्थंझटिति जडिमानं स्वरकरी ।
विधत्ते विष्टम्भं शमयति च शोषं वितनुते
श्रमातिसारार्तिश्वसितकफकासप्रशमनी ॥

काकजम्बूः कषायाम्ला पाके ति मधुरा गुरुः ।
दाहश्रमाति सारघ्नीवीर्यपुष्टिबलप्रदा ॥

भूमिजम्बूः कषाया च मधुरा श्लेष्मपित्तनुत् ।

हृद्या संग्राहिहृत्कण्ठदोषघ्नी वीर्य पुष्टिदा ।। (Rjn)

Jambu is kashaya, madhura in rasa, vistambhini, rocani, pacani, relieves srama, pitta, daha, kantarti, sosa, cures krmi, svasa, atisara and kasa

Mahajambu is usna in veerya, madhura, kashaya in rasa, cures srama, atisara, arti, svasa and kasa.

Kakajambu is kashaya amla in rasa, guru in guna, madhura in paka, virya, pusti, bala prada relieves daha and srama.

Bhumi jambu is kashaya madhura in rasa, sangrahi alleviates slesma and pitta, is hrdaya, pustida, alleviates doshas from hrt, kantha.

जम्बूः संग्राहिणी रुक्षा कफपित्तास्रदाहजित् ।

राजजम्बूफलं स्वादु विष्टम्भि गुरु रोचनम् ।। (Bpn)

Jambu is ruksa, sangrahi in guna, alleviates kapha and pitta, cures asra and daha.

Raja jambu phala is svadu in rasa, guru in guna vistambhi and rocana.

तन्मज्जा तुवरो ग्राही विशेषान्मधुमेहहा ।। (Nir)

Its majja is tuvara, grahi, and specifically used to cure madhu meha.